

392R3932

31.12.92

EUROOPAN YHTEISÖJEN VIRALLINEN LEHTI

N:o L 398/7

KOMISSION ASETUS (ETY) N:o 3932/92,

annettu 21 päivänä joulukuuta 1992,

perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan soveltamisesta tiettyihin vakuutusalan sopimusten, päätösten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan soveltamisesta tiettyihin vakuutusalan sopimusten, päätösten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin 31 päivänä toukokuuta 1991 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1534/91⁽¹⁾,on julkaissut tämän asetuksen ehdotuksen⁽²⁾,

on kuullut kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa käsittelevää neuvoa-antavaa komiteaa,

sekä katsoo, että

- (1) asetuksen (ETY) N:o 1534/91 nojalla komissiolla on toimivalta antaa asetuksia perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan soveltamiseksi tiettyihin vakuutusalan sopimusten, päätösten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin, joiden tarkoituksena on yhteistyö seuraavissa asioissa:
- a) yhteisten riskimaksuperusteiden laatiminen yhteisesti kerättyjen tilastojen tai vahinkojen lukumäärän perusteella;
 - b) vakiovakuutusehtojen laatiminen;
 - c) tietyntyyppisten riskien yhteinen kattaminen;
 - d) vahinkojen selvittely;
 - e) turvalaitteiden tarkastus ja hyväksyminen;
- ja
- f) suurentuneita riskejä koskevat rekisterit ja tiedot.
- (2) yksittäisten tapausten käsittelyn yhteydessä komissio on saanut riittävästi kokemusta käyttääkseen tätä toimivaltaa tämän luettelon a, b, c ja e alakohdassa lueteltujen sopimusten ryhmien osalta,
- (3) monissa tapauksissa vakuutusyritysten välinen yhteistyö ylittää rajat, jotka komissio on hyväksynyt yritysten yhteistoimintaa koskevassa ilmoituksessaan⁽³⁾, ja kuuluu 85 artiklan 1 kohdan kiellon

soveltamisalaan. Siksi on aiheellista määrittellä kilpailua rajoittavat velvoitteet, jotka voidaan sisällyttää niihin neljään sopimusten ryhmään, joita kiello koskee,

- (4) on myös aiheellista täsmentää kunkin neljän ryhmän osalta edellytykset, joiden on täyttyvä, jotta kiellosta voitaisiin myöntää poikkeus. Näillä edellytyksillä on taattava, että vakuutusyritysten välinen kilpailu on nyt ja tulevaisuudessa 85 artiklan 3 kohdan mukaista,
- (5) lopuksi on aiheellista eritellä kunkin ryhmän osalta olosuhteet, joissa kiellosta ei myönnetä poikkeusta. Tämän vuoksi on määriteltävä lausekkeet, joita asetuksessa tarkoitettuihin sopimuksiin ei saa sisällyttää, koska niissä asetetaan sopimuspuolille perusteettomia rajoituksia, sekä muut 85 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan kuuluvat tilanteet, joiden ei yleisesti voida olettaa johtavan 85 artiklan 3 kohdassa edellytettuihin etuihin,
- (6) vakuutusyritysten välinen tai yritysten yhteenliittymien sisäinen yhteistyö, joka koskee tilastotietojen keräämistä vahinkojen lukumäärästä, vakuutettujen yksittäisten riskien lukumäärästä, korvausten kokonaismäärästä ja vakuutettujen pääomien summasta antaa mahdollisuuden parantaa riskien tuntemusta ja helpottaa niiden arviointia yksittäisissä yhtiöissä. Sama koskee niiden käyttöä ohjeellisten nettovakuutusmaksujen tai, kun kyse on pääomittavista vakuutusmaksuista, esiintymistiheystaulukoiden laskemiseksi. Yhteistyöhön voidaan sisällyttää myös yhteisiä tutkimuksia ulkoisten olosuhteiden todennäköisestä vaikutuksesta vahinkojen esiintymistiheyteen tai suuruuteen taikka erityyppisten sijoitusten kannattavuuteen. On kuitenkin taattava, että poikkeuksia kilpailunrajoituksista sallitaan ainoastaan siinä määrin kuin ne ovat välttämättömiä näiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Siksi on aiheellista säätää, että yhdenmukaistettuihin menettelytapoihin, jotka liittyvät bruttovakuutusmaksuihin, toisin sanoen vakuutuksenottajiin tosiasiallisesti sovellettaviin ja hallinnollisia, kaupallisia ja muita kuluja korvaavan maksuosan, varmuusrahastomaksun tai voittovaran sisältäviin maksuihin, ei sovellettaisi poikkeusta kiellosta ja että myös nettovakuutusmaksuilla voisi olla ainoastaan viitteellinen arvo,

⁽¹⁾ EYVL N:o L 143, 7.6.1991, s. 1⁽²⁾ EYVL N:o C 207, 14.8.1992, s. 2⁽³⁾ EYVL N:o C 75, 29.7.1968, s. 3

EYVL N:o C 84, 28.8.1968, s. 14 (oikaisu)

- (7) ensivakuutuksen vakiovakuutusehdot tai vakiovaakuutuslausekkeet sekä henkivakuutussopimuksen tuottoa kuvaavat yhteiset mallit antavat vakuutuksenottajalle paremmat mahdollisuudet vertailla tarjottavia vakuutuksia ja mahdollistavat riskien yhtenäistämisen. Ne eivät saa kuitenkaan johtaa vakuutustuotteiden yhdenmukaistamiseen eivätkä asiakaskunnan sitomiseen. Tästä syystä poikkeuksia kiellosta on sovellettava ainoastaan, jos ne eivät ole sitovia, vaan toimivat ainoastaan malleina,
- (8) vakiovakuutusehdoissa ei erityisesti saa järjestelmällisesti jättää vastuun ulkopuolelle tiettyjä riskejä määräämättä nimenomaisesti mahdollisuudesta laajentaa vastuuta sopimuksella, eikä niissä saa määrätä, että sopimussuhde vakuutuksenottajan kanssa jatkuu kohtuuttoman kauan tai ulottuu sopimuksen alkuperäisen kohteen ulkopuolelle. Edellä sanottu ei kuitenkaan rajoita yhteisön oikeudesta tai kansallisesta oikeudesta johtuvia velvoitteita,
- (9) lisäksi on määrättävä, että näiden vakiovakuutusehtojen on oltava kaikkien, joita asia koskee, ja erityisesti vakuutuksenottajan, saatavissa todellisen avoimuuden ja siten kuluttajien edun varmistamiseksi,
- (10) on pidettävä suotavana rinnakkaisvakuutusryhmittymien tai rinnakkaisjälleenvakuutusryhmittymien perustamista kattamaan määräämätön määrä riskejä, jos se mahdollistaa useampien yritysten pääsyn markkinoille ja lisää siten kykyä kattaa erityisesti riskejä, jotka ovat vaikeasti katettavissa suuruutensa, harvinaisuutensa tai uutuutensa takia,
- (11) tehokkaan kilpailun varmistamiseksi on kuitenkin aiheellista myöntää poikkeus kiellosta näille *pooleille*, jos niiden osallistujilla ei ole olennaisista markkinoista tiettyä prosenttia suurempaa osuutta. Rinnakkaisjälleenvakuutusryhmittymien osalta 15 prosentin osuus on ilmeisesti sopiva. Rinnakkaisvakuutusryhmittymien osuuden on oltava pienempi, 10 prosenttia. Tämä johtuu siitä, että rinnakkaisvakuutuksen toiminta edellyttää vakiovakuutusehtojen ja bruttovakuutusmaksujen yhdenmukaisuutta, mikä vähentää huomattavasti rinnakkaisvakuutusryhmittymän jäsenten välille jäävää kilpailua. Katastrofiriskien ja suurentuneiden riskien osalta nämä prosentit voidaan laskea ainoastaan ryhmittymän markkinaosuudelle,
- (12) rinnakkaisjälleenvakuutusryhmittymien osalta on säädettävä yhteisesti vahvistettaviksi riskimaksut, joihin sisältyvät riskien kattamisen todennäköiset kustannukset. Lisäksi on säädettävä rinnakkaisjälleenvakuutuksen toimintakustannusten vahvistamisesta sekä osallistujille rinnakkaisjälleenvakuuttajina suoritettavasta korvauksesta,
- (13) molemmissa tapauksissa on sallittava, että ryhmittymän vastuu sille osoitetuista riskeistä edellyttää yhteisten tai hyväksytyjen riskin kattamista koskevien ehtojen soveltamista, sopimista ennakolta kaikkien tai kaikkien suurten vahinkojen selvittelystä, yhteistä neuvottelua edelleenvakuuttamisesta ja omien osuuksien edelleenvakuuttamisen kieltämistä. Velvoite osoittaa kaikki riskit ryhmittymille on kuitenkin jätettävä pois, koska se rajoittaisi kilpailua liiallisesti,
- (14) yksinomaan jälleenvakuutusyhtiöistä koostuvien ryhmittymien perustamisesta ei ole aiheellista säätää, koska tältä alalta ei ole riittävästi kokemusta,
- (15) teknistä yhdenmukaistamista ja standardointia koskeva uusi lähestymistapa, sellaisena kuin se määritellään 7 päivänä toukokuuta 1985 annetussa neuvoston päätöslauselmassa⁽¹⁾, sekä varmentamista ja testausta koskeva laaja-alainen lähestymistapa, jonka komissio esitti neuvostolle 15 päivänä kesäkuuta 1989 annetussa tiedonannossa⁽²⁾ ja jonka neuvosto hyväksyi 21 päivänä joulukuuta 1989 annetulla tiedonannolla⁽³⁾, ovat olennaisia sisämarkkinoiden toimivuuden kannalta, sillä ne edistävät erityisesti kilpailua, koska ne perustuvat koko yhteisössä noudatettaviin yhdenmukaisiin laatuperiaatteisiin,
- (16) komissio haluaa edistää näitä yhdenmukaisia laatuperiaatteita ja sallii siksi vakuutusyritysten tehdä yhteistyötä niiden laatiessa turvalaitteiden tarkastusta ja hyväksymistä koskevia teknisiä eritelmiä ja sääntöjä, joiden pitäisi olla mahdollisimman yhdenmukaisia Euroopan tasolla ja joilla siten varmistettaisiin näiden laitteiden tehokas käyttöönotto,
- (17) yhteistyö turvalaitteiden sekä niitä asentavien ja huoltavien yritysten arvioinnissa on tarkoituksenmukaista, jos sen avulla vältytään toistuvilta yksittäisiltä arvioinneilta. Sen vuoksi on vahvistettava edellytykset, joilla teknisten eritelmien laatiminen sekä turvalaitteiden ja näitä asentavien ja huoltavien yritysten arviointimenettelyt sallitaan. Näiden edellytysten tarkoituksena on varmistaa, että kaikki valmistajat sekä asennusyritykset ja huoltoyritykset voivat pyytää arviointia ja että arviointi suoritetaan puolueettomien ja täsmällisin perustein,
- (18) näistä sopimuksista ei saa muodostua rajoittavia luetteloita, ja jokaisella yrityksellä on oltava vapaus hyväksyä laitteita taikka asennus- tai huoltoyrityksiä, joita ei ole hyväksytty yhteistä menettelyä noudattaen,

(1) EYVL N:o C 136, 4.6.1985, s. 1

(2) EYVL N:o C 267, 19.10.1989, s. 3

(3) EYVL N:o C 10, 16.1.1990, s. 1

- (19) on aiheellista säätää, että jos yksittäisillä sopimuksilla, joihin poikkeusta sovelletaan, kuitenkin on 85 artiklan 3 kohdan vastaisia vaikutuksia, sellaisena kuin tätä kohtaa tulkitaan erityisesti komission hallinnollisessa käytännössä ja yhteisön tuomioistuimen oikeuskäytännössä, komission on voitava peruuttaa poikkeus. Tämä koskee esimerkiksi tapauksia, joissa tulevan kehityksen vaikutuksia koskevat tutkimukset perustuvat perusteettomiin oletuksiin tai joissa suositellut vakiovakuutusehdot sisältävät lausekkeita, joilla luodaan vakuutuksenottajan vahingoksi huomattavaa epätasapainoa sopimuksesta johtuvien oikeuksien ja velvoitteiden välillä taikka joissa ryhmittymiä käytetään tai hallitaan niin, että yksi taikka useampi osallistuvista yrityksistä voi hankkia tai vahvistaa ratkaisevaa vaikutusta olennaisilla markkinoilla, jos nämä ryhmittymät aiheuttavat markkinoiden jakoa taikka jos vakuutuksenottajilla on huomattavia vaikeuksia saada suurentuneita riskejä katetuiksi ryhmittymän ulkopuolella. Viimeksi mainittua tilannetta ei tavallisesti synny, jos ryhmittymä kattaa vähemmän kuin 25 prosenttia näistä riskeistä, ja
- (20) on aiheellista säätää, että sopimuksia, joihin sovelletaan poikkeusta, ei tarvitse ilmoittaa. Yritykset voivat kuitenkin epävarmoissa tapauksissa tehdä sopimuksistaan neuvoston asetuksessa N:o 17⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Espanjan ja Portugalin liittymisasiakirjalla, tarkoitetun ilmoituksen,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

I OSASTO

Yleiset säännökset

1 artikla

Perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan mukaisesti sekä tässä asetuksessa säädetyin edellytyksin julistetaan, että mainitun perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohta ei koske vakuutusalan sopimuksia, yritysten yhteenliittymien päätöksiä eikä yhdenmukaistettuja menettelytapoja, joiden tavoitteena on yhteistyö seuraavissa asioissa:

- yhteisten riskimaksuperusteiden laatiminen yhteisesti kerättyjen tilastojen tai vahinkojen lukumäärän perusteella;
- vakiovakuutusehtojen laatiminen;
- tietyntyyppisten riskien yhteinen kattaminen;
- turvalaitteiden tarkastusta ja hyväksymistä koskevien yhteisten sääntöjen käyttöönotto.

(¹) EYVL N:o 13, 21.2.1962, s. 204/62

II OSASTO

Vakuutusmaksun laskeminen

2 artikla

Edellä 1 artiklan a alakohdassa tarkoitettua poikkeusta sovelletaan sopimuksiin, päätöksiin ja yhdenmukaistettuihin menettelytapoihin, jotka koskevat seuraavia asioita:

- riskien kattamisen keskimääräisten kustannusten (nettovakuutusmaksujen) laskeminen tai kuolevuustaulukoiden ja sairauksien, tapaturmien ja invaliditeetin esiintymistiheystaulukoiden laatiminen pääomittavien vakuutusten alalta sekä näiden tietojen jakelu, joka perustuu siihen, että yhdistetään tarkastelujaksoksi valitulta riskivuosi- ja määrältä samanlaisiin tai vertailukelpoiisiin riskeihin liittyviä tietoja, joita on riittävä määrä muodostamaan kannan, jota voi käsitellä tilastollisesti ja jonka perusteella voi määrittää erityisesti:
 - vahinkojen lukumäärän mainittuna aikana,
 - vakuutettujen yksittäisten riskien lukumäärän valitun tarkastelujakson kunkin riskivuoden aikana,
 - mainittuna aikana tapahtuneista vahingoista maksettujen tai maksettavien korvausten kokonaismäärän,
 - vakuutettujen pääomien summan valitun tarkastelujakson kunkin riskivuonna;
- tutkimukset, jotka koskevat yleisten, kyseisten yritysten ulkoisten olosuhteiden todennäköistä vaikutusta vahinkojen esiintymistiheyteen tai suuruuteen taikka erityyppisten sijoitusten kannattavuuteen, sekä näiden tutkimusten tulosten jakelu.

3 artikla

Poikkeusta sovelletaan, jos:

- 2 artiklassa tarkoitettuja laskelmia, taulukoita tai tutkimustuloksia laadittaessa ja jaeltaessa mainitaan nimenomaisesti, että ne ovat ainoastaan ohjeellisia;
- 2 artiklan a alakohdassa tarkoitettuihin laskelmiin tai taulukoihin ei sisälly millään tavoin varmuusrahastomaksua, varauksista saatavaa tuottoa, hallinnollisia tai kaupallisia kuluja mukaan lukien välittäjille maksettavat palkkiot, veroja tai veronluonteisia maksuja tai osallistuville yrityksille tulevia voitto-osuuksia;
- 2 artiklassa tarkoitetuissa laskelmissa, taulukoissa tai tutkimustuloksissa ei yksilöidä kyseisiä vakuutusyrityksiä.

4 artikla

Poikkeusta ei sovelleta yrityksiin tai yritysten yhteenliittymiin, jotka sopivat siitä tai sitoutuvat taikka velvoittavat toisia yrityksiä siihen, että muita kuin 2 artiklan a alakohdan mukaisesti laadittuja laskelmia tai taulukoita ei käytetä tai että 2 artiklan b alakohdassa tarkoitetuista tutkimustuloksista ei poiketa.

III OSASTO

Ensivakuutuksen vakiovakuutusehdot

5 artikla

1. Edellä 1 artiklan b alakohdassa tarkoitettua poikkeusta sovelletaan sopimukseen, päätöksiin ja yhdenmukaistettuihin menettelytapoihin, jotka koskevat ensivakuutuksen yhteisten vakiovakuutusehtojen laatimista ja jake-lua.

2. Poikkeusta sovelletaan myös sopimukseen, päätöksiin ja yhdenmukaistettuihin menettelytapoihin, jotka koskevat pääomittavan vakuutus sopimuksen tuoton kuvaamiseen tarkoitettujen yhteisten mallien laatimista ja jake-lua.

6 artikla

1. Poikkeusta sovelletaan, jos 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut vakiovakuutusehdot:

- a) laaditaan ja jaetaan siten, että niiden nimenomaisesti mainitaan olevan ainoastaan ohjeellisia;
- b) sisältävät nimenomaisen maininnan mahdollisuudesta sopia muista ehdoista;
- c) ovat kaikkien, joita asia koskee, saatavissa, ja ne toimitetaan pyydettyinä.

2. Poikkeusta sovelletaan, jos 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut kuvaavat mallit laaditaan ja jaetaan ainoastaan ohjeellisina.

7 artikla

1. Poikkeusta ei sovelleta, jos 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa vakiovakuutusehdoissa on lausekkeita, joissa:

- a) vastuun ulkopuolelle jätetään vahinkoja, jotka kuuluvat kyseiseen riskilajiin, ilmoittamatta selvästi, että vakuutus-entaja voi ulottaa vastuun koskemaan näitä vahinkoja;
- b) asetetaan vastuulle tietyistä riskeistä määrättyjä edellytyksiä ilmoittamatta selvästi, että vakuutus-entaja voi jättää ne täyttämättä;
- c) määrätään kokonaisvastuu riskeistä, joille huomattava määrä vakuutus-entajia ei ole yhtä aikaa alttiina, ilmoittamatta selvästi, että vakuutus-entaja voi ehdottaa erillisiä vastuita;
- d) mainitaan vakuutusmäärä tai omavastuuosuus;
- e) annetaan vakuutus-entajalle oikeus pitää sopimus voimassa, kun tämä rajoittaa vastuun alaa, nostaa

vakuutusmaksua riskin tai vastuun laajuuden muuttumatta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta indeksilausekkeitä, tai muuten muuttaa sopimusehtoja ilman vakuutus-entajan nimenomaista suostumusta;

- f) annetaan vakuutus-entajalle oikeus muuttaa sopimuksen kestoa ilman vakuutus-entajan nimenomaista suostumusta;
- g) määrätään vakuutus-entajalle muussa kuin henkivakuutuksessa pitempi kuin kolmen vuoden vakuutuskausi;
- h) määrätään pitempi kuin vuoden jatkokausi sopimukselle, joka jatkuu ilman eri toimenpiteitä, jollei sitä irtisanota päättyväksi vakuutuskauden päättyessä;
- i) määrätään, että vakuutus-entajan on hyväksyttävä vakuutetun riskin lakkaamisen vuoksi keskeytetyn sopimuksen saattaminen uudelleen voimaan, kun vakuutus-entaja tulee uudelleen alttiiksi vastaavalle riskille;
- j) vakuutus-entaja ottamaan vakuutuksia eri riskeille samalta vakuutusyrittäjästä;
- k) määrätään vakuutus-entaja vakuutuksen kohteen luovutuksen yhteydessä huolehtimaan siitä, että luovutuksen saa uudistaa vakuutus sopimuksen.

2. Poikkeusta ei sovelleta yrityksiin tai yritysten yhteenliittymiin, jotka sopivat siitä tai sitoutuvat taikka velvoittavat toisia yrityksiä siihen, että muita kuin 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja ehtoja ei käytetä.

8 artikla

Poikkeusta ei sovelleta sopimukseen, päätöksiin tai yhdenmukaistettuihin menettelytapoihin, joiden tarkoituksena on jättää tiettyjä riskien ryhmiä vastuun ulkopuolelle vakuutus-entajaan liittyvien ominaisuuksien perusteella, sanotun kuitenkaan rajoittamatta erityisten vakuutusehtojen laatimista tietyille sosiaalisille tai ammatillisille väestöryhmille.

9 artikla

1. Poikkeusta ei sovelleta, kun 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut kuvaavat mallit sisältävät ainoastaan määrättyjä korkoprosentteja tai hallintokuluja ilmaisevia lukuja, sanotun kuitenkaan rajoittamatta laista johtuvia velvoitteita.

2. Poikkeusta ei sovelleta yrityksiin tai yritysten yhteenliittymiin, jotka sopivat siitä tai sitoutuvat taikka velvoittavat toisia yrityksiä siihen, että muita kuin 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua vakuutus sopimuksen tulevia etuja kuvaavaa mallia ei käytetä.

IV OSASTO

Tietyntyyppisten riskien yhteinen kattaminen

10 artikla

1. Edellä 1 artiklan c alakohdassa tarkoitettua poikkeusta sovelletaan sopimuksiin, joiden kohteena on vakuutusyritysten ryhmittymien tai vakuutusyritysten ryhmittymien ja jälleenvakuutusyritysten ryhmittymien perustaminen ja toiminta tietyn riskien ryhmän yhteiseksi kattamiseksi rinnakkaisvakuutuksella tai rinnakkaisjälleenvakuutuksella.

2. Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

a) "rinnakkaisvakuutusryhmittymällä" ryhmittymää, joka koostuu vakuutusyrityksistä, jotka

— sitoutuvat antamaan kaikkien osallistujien nimissä ja lukuun vakuutuksen tietyille riskien ryhmälle tai

— uskovat tietyn riskien ryhmän vakuutuksen antamisen ja hoitamisen omissa nimissään ja omaan lukuunsa yhdelle keskuudestaan, yhteiselle edustajalle tai tätä tarkoitusta varten perustetulle yhteiselle toimielimelle;

b) "rinnakkaisjälleenvakuutusryhmittymällä" ryhmittymää, joka koostuu mahdollisesti yhden tai usean jälleenvakuutusyrityksen avustamista vakuutusyrityksistä, jotka

— jälleenvakuuttavat keskinäisesti kokonaan tai osittain tietystä riskien ryhmästä johtuvat sitoumuksensa,

— lisäksi hyväksyvät kaikkien osallistujien nimissä ja lukuun saman riskien ryhmän jälleenvakuutuksen.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa sopimuksissa voidaan vahvistaa:

a) rinnakkaisvakuutuksen tai rinnakkaisjälleenvakuutuksen kohteena olevien riskien luonne ja ominaisuudet;

b) ryhmittymään osallistumisen edellytykset;

c) osallistujien omat osuudet rinnakkaisvakuutuksen ja rinnakkaisjälleenvakuutuksen kohteena olevista riskeistä;

d) osallistujien vetäytymisen ehdot;

e) ryhmittymän toiminnan ja hallinnon säännöt.

4. Edellä 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetuissa sopimuksissa voidaan lisäksi vahvistaa:

a) se osa katetuista riskeistä, jota kukin osallistuja ei luovuta rinnakkaisjälleenvakuutukseen (omapidätysosuudet);

b) rinnakkaisjälleenvakuutuksen kustannukset, joihin kuuluvat sekä ryhmittymän toimintakulut että osallis-

tujille rinnakkaisjälleenvakuuttajina maksettava korvaus.

11 artikla

1. Poikkeusta sovelletaan, jos:

a) osallistuvien yritysten antamat tai näiden lukuun annetut vakuutustuotteet eivät millään olennaisilla markkinoilla ole

— rinnakkaisvakuutusryhmittymissä enempää kuin 10 prosenttia samanlaisten tai katettujen riskien ja tarjotun vastuun kannalta vastaavien vakuutustuotteiden kokonaismäärästä,

— rinnakkaisjälleenvakuutusryhmittymissä enempää kuin 15 prosenttia samanlaisten tai katettujen riskien ja tarjotun vastuun kannalta vastaavien vakuutustuotteiden kokonaismäärästä;

b) jokaisella osallistuvalla yrityksellä on oikeus vetäytyä ryhmittymästä seuraamuksitta tekemällä vetäytymisestään ilmoituksen enintään kuusi kuukautta etukäteen.

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, 10 ja 15 prosentin osuuksia voidaan soveltaa ainoastaan ryhmittymään tuotuihin vakuutustuotteisiin, lukuun ottamatta samanlaisia tai vastaavia osallistuvien yritysten antamia tai niiden lukuun annettuja vakuutuksia, joita ei ole tuotu ryhmittymään, kun tämä ryhmittymä kattaa:

— katastrofiriskejä, joiden vahingot ovat sekä harvoin esiintyviä että suuria,

tai

— suurentuneita riskejä, joiden vahinkotodennäköisyys on tavanomaista suurempi vakuutetun riskin ominaisuuksien vuoksi.

Tämä poikkeus edellyttää, että:

— mikään kyseisistä yrityksistä ei osallistu toiseen ryhmittymään, joka kattaa riskejä samoilla markkinoilla

ja

— suurentuneita riskejä kattavaan ryhmittymään tuodut vakuutustuotteet eivät edusta enempää kuin 15 prosenttia kaikista samanlaisista tai vastaavista osallistuvien yritysten antamista tai niiden lukuun annetuista vakuutuksista olennaisilla markkinoilla.

12 artikla

Edellä 10 artiklassa mainittujen veloitteiden lisäksi rinnakkaisvakuutusryhmittymään osallistuville yrityksille ei saa määrätä muuta kilpailun rajoitusta kuin:

a) ryhmittymän rinnakkaisvakuutukseen osallistumisen edellytyksenä olevan veloitteen

— ottaa huomioon ennaltaehkäisevät toimenpiteet,

— käyttää ryhmittymän hyväksymiä yleisiä tai erityisiä vakuutusehtoja,

— käyttää ryhmittymän vahvistamia bruttovakuutusmaksuja;

- b) velvoitteen pyytää ryhmittymän suostumusta rinnakkaisvakuutettuun riskiin liittyvälle vahinkojen selvittelylle;
- c) velvoitteen antaa ryhmittymän neuvotella jälleenvakuutus sopimuksia koko ryhmittymän lukuun;
- d) kiellon jälleenvakuuttaa rinnakkaisvakuutettuun riskiin kuuluvaa omaa osuutta.

13 artikla

Edellä 10 artiklassa mainittujen velvoitteiden lisäksi rinnakkaisjälleenvakuutusryhmittymään osallistuville yrityksille ei saa määrätä muuta kilpailunrajoitusta kuin:

- a) rinnakkaisjälleenvakuutusvastuuseen osallistumisen edellytyksenä olevan velvoitteen
- ottaa huomioon ennaltaehkäisevät toimenpiteet,
 - käyttää ryhmittymän hyväksymiä yleisiä tai erityisiä vakuutusehtoja,
 - käyttää yhteistä ensivakuutuksen riskimaksuperustetta, jonka ryhmittymä laskee riskien kattamisen todennäköisten kustannusten perusteella, tai jos kokemus ei riitä tällaisen perusteen laatimiseen, ryhmittymän hyväksymää riskimaksua,
 - osallistua rinnakkaisjälleenvakuutuksen kustannuksiin;
- b) velvoitteen pyytää ryhmittymän suostumusta sellaisten rinnakkaisjälleenvakuutettuihin riskeihin liittyvien vahinkojen selvittelylle, jotka ovat määrättyä summaa suurempia, tai velvoitteen siirtää nämä vahingot ryhmittymän selvittäväksi;
- c) velvoitteen antaa ryhmittymän neuvotella edelleen vakuutus sopimuksia koko ryhmittymän lukuun;
- d) kiellon jälleenvakuuttaa omapäätösosuuksia tai edelleen vakuuttaa omaa osuutta.

V OSASTO

Turvalaitteet

14 artikla

Edellä 1 artiklan d alakohdassa tarkoitettua poikkeusta sovelletaan sopimuksiin, päätöksiin ja yhdenmukaistettuihin menettelytapoihin, jotka koskevat seuraavien eritelmien ja sääntöjen laatimista, tunnustamista ja jakelua:

- tekniset eritelmat, erityisesti eurooppalaisiksi standardeiksi tarkoitetut, sekä turvalaitteiden vaatimustenmukaisuuden arviointiin ja todentamiseen sekä niiden asennukseen ja huoltoon liittyvät menettelyt,
- asennus- tai huoltoyritysten arviointia ja hyväksymistä koskevat säännöt.

15 artikla

Poikkeusta sovelletaan, jos

- a) tekniset eritelmat ja arviointiin liittyvät menettelyt ovat täsmällisiä, teknisesti perusteltuja ja suhteessa kyseisen turvalaitteen saavuttamaan suorituskykyyn;
- b) asennus- tai huoltoyritysten arviointia koskevat säännöt ovat puolueettomia ja liittyvät näiden yritysten ammatilliseen pätevyyteen ja niitä sovelletaan syrjimättä;
- c) näiden eritelmien ja sääntöjen laatimisen ja jakelun yhteydessä mainitaan selvästi, että vakuutusyritykset voivat hyväksyä turvalaitteita taikka asennus- tai huoltoyrityksiä, jotka eivät ole näiden eritelmien tai sääntöjen mukaisia;
- d) nämä eritelmat ja säännöt toimitetaan pyynnöstä kaikille, joita asia koskee;
- e) näiden eritelmien sisältämä luokitus perustuu saavutettavaan suorituskykyyn;
- f) arviointia voi pyytää kuka tahansa milloin tahansa;
- g) vaatimustenmukaisuuden arviointi ei aiheuta pyytäjälle hyväksymismenettelyn kustannuksiin nähden suhteettomia kustannuksia;
- h) laitteet sekä asennus- tai huoltoyritykset, jotka täyttävät arviointiperusteet, todennetaan syrjimättä kuuden kuukauden kuluessa pyynnön esittämisestä, paitsi jos tekniset syyt puoltavat kohtuullista lisäaikaa;
- i) vaatimustenmukaisuus tai hyväksyminen todennetaan kirjallisesti;
- j) kieltäytyminen vaatimustenmukaisuustodistuksen antamisesta perustellaan kirjallisesti ja mukaan liitetään kaksoiskappaleet suoritettuja testejä ja tarkastuksia koskevista pöytäkirjoista;
- k) kieltäytyminen arviointipyynnön huomioon ottamisesta perustellaan kirjallisesti;
- l) näitä eritelmiä ja sääntöjä sovelletaan toimielimissä, jotka noudattavat asianmukaisia EN 45000 -sarjan standardeja.

VI OSASTO

Erinäiset säännökset

16 artikla

1. Tämän asetuksen säännöksiä sovelletaan myös silloin, kun osallistuvat yritykset perustavat oikeuksia ja velvoitteita niihin sidossuhteessa oleville yrityksille. Sidossuhteessa olevien yritysten markkinaosuudet, oikeustoimet tai käyttäytyminen rinnastetaan osallistuvien yritysten markkinaosuuksiin, oikeustoimiin tai käyttäytymiseen.

2. Tässä asetuksessa "sidossuhteessa olevilla yrityksillä" tarkoitetaan:

- a) yrityksiä, joissa osallistuvalla yrityksellä on suoraan tai välillisesti:
- enemmän kuin puolet pääomasta tai liikevaroista, tai
 - mahdollisuus käyttää yli puolta äänimäärästä, tai
 - mahdollisuus nimetä enemmän kuin puolet hallintoneuvoston, hallituksen tai yritystä lain mukaan edustavien toimielinten jäsenistä, tai
 - oikeus johtaa yrityksen liiketoimintaa;
- b) yrityksiä, joilla on suoraan tai välillisesti a alakohdassa luetellut oikeudet tai valtuudet osallistuvan yrityksen suhteen;
- c) yrityksiä, joissa b alakohdassa tarkoitettulla yrityksellä on suoraan tai välillisesti a alakohdassa luetellut oikeudet tai valtuudet.

3. Yritysten, joissa osallistuvilla yrityksillä tai niihin sidossuhteessa olevilla yrityksillä on yhdessä suoraan tai välillisesti 2 kohdan a alakohdassa lueteltuja oikeuksia tai valtuuksia, katsotaan olevan sidossuhteessa kaikkiin osallistuviin yrityksiin.

17 artikla

Komissio voi asetuksen (ETY) 1534/91 7 artiklan mukaan peruuttaa tämän asetuksen soveltamisesta johtuvan edun, jos se toteaa, että yksittäistapauksessa sopimuksella, päätöksellä tai yhdenmukaistetulla menettelytavalla, jolle on myönnetty poikkeus tämän asetuksen perusteella, on kuitenkin tiettyjä vaikutuksia, jotka ovat ristiriidassa perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdassa määrättyjen edellytysten kanssa, ja erityisesti,

- jos II osastossa tarkoitetuissa tapauksissa tutkimukset perustuvat perusteettomiin oletuksiin,
- jos III osastossa tarkoitetuissa tapauksissa vakiovakuutusehdoissa on lausekkeita, jotka eivät esiinny 7 artiklan 1 kohdan luettelossa ja joilla luodaan vakuutusnottajan vahingoksi huomattavaa epätasapainoa sopimuksesta johtuvien oikeuksien ja velvoitteiden välillä,
- jos IV osastossa tarkoitetuissa tapauksissa:

- a) ryhmittymään osallistuvilla yrityksillä ei kyseisten riskien luonteen, ominaisuuksien ja suuruuden vuoksi olisi huomattavia vaikeuksia toimia olennaisilla markkinoilla kuulumatta ryhmittymään;
- b) yhdellä tai useammalla osallistuvalla yrityksellä on määräävä vaikutus useamman kuin yhden ryhmittymän kaupalliseen toimintaan samoilla markkinoilla;

c) ryhmittymän perustaminen tai toiminta voi johtaa kyseisten vakuutusluottojen tai lähellä olevien tuotteiden markkinoiden jakamiseen osallistumisen edellytysten, katettavien riskien määrittelyn tai edelleen vakuutus sopimusten vuoksi taikka muulla tavalla;

d) vakuutusryhmittymällä, johon sovelletaan 11 artiklan 2 kohdan säännöksiä, on suurentuneiden riskien osalta sellainen asema, että vakuutusnottajilla on huomattavia vaikeuksia löytää vakuutus turvaa tämän ryhmittymän ulkopuolelta.

18 artikla

1. Niiden sopimusten osalta, jotka ovat olleet olemassa 13 päivänä maaliskuuta 1962 ja jotka on ilmoitettu ennen 1 päivää helmikuuta 1963 sekä asetuksen N:o 17 4 artiklan 2 kohdan 1 alakohdassa tarkoitettujen sopimusten osalta riippumatta siitä, onko ne ilmoitettu, tässä asetuksessa esitetty perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan soveltamattomuus tulee takautuvasti voimaan sinä ajankohtana, jona tämän asetuksen soveltamisen edellytykset täyttyvät.

2. Muiden ennen tämän asetuksen voimaantuloa ilmoitettujen sopimusten osalta tässä asetuksessa esitetty perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan soveltamattomuus tulee takautuvasti voimaan sinä ajankohtana, jona tämän asetuksen soveltamisen edellytykset täyttyvät, kuitenkin aikaisintaan ilmoituspäivänä.

19 artikla

Jos sopimuksia, jotka ovat olleet olemassa 13 päivänä maaliskuuta 1962 ja jotka on ilmoitettu ennen 1 päivää helmikuuta 1963, sekä asetuksen N:o 17 4 artiklan 2 kohdan 1 alakohdassa tarkoitettuja sopimuksia, jotka on ilmoitettu ennen 1 päivää tammikuuta 1967, muutetaan ennen 31 päivää joulukuuta 1993 siten, että ne täyttävät tämän asetuksen soveltamisen edellytykset, perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdassa määrättyä kieltoa ei sovelleta muutosta edeltäneeseen ajanjaksoon, jos muutos annetaan komissiolle tiedoksi ennen 1 päivää huhtikuuta 1994. Tiedoksianto tulee voimaan sinä päivänä, jona se saapuu komissiolle. Kun tiedoksianto tehdään kirjallulla kirjeellä, se tulee voimaan lähetyspaikan postileiman päivänä.

20 artikla

1. Edellä 18 ja 19 artiklaa sovelletaan Yhdistyneen kuningaskunnan, Irlannin ja Tanskan yhteisöön liittymisen johdosta perustamissopimuksen 85 artiklan soveltamisalaan kuuluiin sopimuksiin siten, että korvataan päivämäärä 13 päivänä maaliskuuta 1962 päivämäärällä 1 päivänä tammikuuta 1973 sekä päivämäärät 1 päivää helmikuuta 1963 ja 1 päivää tammikuuta 1967 päivämäärällä 1 päivää heinäkuuta 1973.

2. Edellä 18 ja 19 artiklaa sovelletaan Kreikan yhteisöön liittymisen johdosta perustamissopimuksen 85 artiklan soveltamisalaan kuuluviin sopimuksiin siten, että korvataan päivämäärä 13 päivä maaliskuuta 1962 päivämäärällä 1 päivä tammikuuta 1981 ja päivämäärät 1 päivä helmikuuta 1963 ja 1 päivä tammikuuta 1967 päivämäärällä 1 päivä heinäkuuta 1981.

3. Edellä 18 ja 19 artiklaa sovelletaan Espanjan ja Portugalin yhteisöön liittymisen johdosta perustamissopimuksen 85 artiklan soveltamisalaan kuuluviin sopimuksiin siten, että korvataan päivämäärä 13 päivä maaliskuuta

1962 päivämäärällä 1 päivä tammikuuta 1986 ja päivämäärät 1 päivä helmikuuta 1963 ja 1 päivä tammikuuta 1967 päivämäärällä 1 päivä heinäkuuta 1986.

21 artikla

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1993.

Sitä sovelletaan 31 päivään maaliskuuta 2003 saakka.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 21 päivänä joulukuuta 1992.

Komission puolesta

Leon BRITTAN

Varapuheenjohtaja
